

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim 21.02.2025

Yılmaz HUN**İğdır Milletvekili**

UNESCO'nun 1999 yılında ilan ettiği ve 2000 yılından itibaren kutlanmaya başlanan 21 Şubat Uluslararası Anadil Günü, dünyada kültürel çeşitliliğin ve çok dilliliğin korunması açısından büyük bir öneme sahiptir. BM verilerine göre her iki haftada bir dil, içinde geliştiği entelektüel ve kültürel ortamla birlikte yok olmakta ve bugün dünya üzerinde 2.500 dil kaybolma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Türkiye'de ise Türkçe dışındaki anadillerin kullanımı dünya genelindeki duruma kıyasla daha büyük risk altındadır. UNESCO'nun tespitlerine göre Türkiye'de konuşulan üç dil tamamen kaybolmuş, 18 dil ise yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Türkiye'de anadil eğitimi konusunda en temel sorunlardan biri, Kürtçe başta olmak üzere çeşitli dillerin ancak 2012 yılında çıkarılan seçmeli dersler genelgesi kapsamında ilkökul 5'inci sınıftan itibaren seçmeli ders olarak okutulabilmesidir. Ancak bu uygulama, pedagojik ve sosyal açıdan birçok sakınca barındırmakta ve fiiliyatta büyük engellerle karşılaşmaktadır.

Kürtçe eğitimi başta olmak üzere; yeterli öğretmen atamasının yapılmaması, ders seçimi için en az 10 öğrencinin başvuruda bulunması şartı, ders kitaplarının ve eğitim materyallerinin eksikliği, okul idarelerinin öğrencileri ve velileri bilgilendirmemesi gibi nedenlerle anadil eğitimi hakkı kullanılamamaktadır. Ayrıca, velilerin ve öğrencilerin ayrımcılığa uğrama endişesi, anadilinde eğitim hakkının kullanımını daha da zorlaştırmaktadır.

Bu bağlamda:

- 1.Bakanlığınız, Türkiye'de konuşulan anadillerin korunması ve geliştirilmesi adına ne gibi çalışmalar yürütmektedir?
- 2.Anadillerin eğitimde yer almasını teşvik etmek için Bakanlığınızın hayata geçirdiği veya geçirmeyi planladığı projeler nelerdir?

6.Türkiye'deki yerel dillerin yaşatılması ve nesiller arası aktarımı için bilimsel ve akademik çalışmalar desteklenmekte midir? Eğer destekleniyorsa, bu çalışmaların kapsamı ve içeriği nedir?

3.UNESCO'nun yok olma tehlikesi altındaki diller listesinde yer alan Kürtçenin (Kurmancî ve Zazakî) korunması ve geliştirilmesi için Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?

4.Anadil eğitiminin bilimsel olarak okul öncesinden başlaması gerektiği bilinmesine rağmen, Kürtçenin sadece 5'inci sınıftan itibaren seçmeli ders olarak okutulmasının gerekçesi nedir?

5.Seçmeli ders olarak okutulan Kürtçeye yönelik öğretmen atamaları neden yetersiz kalmaktadır? 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Kürtçenin Kurmanci ve Zazaki lehçeleri için kaç öğretmen atanmıştır?

6.Seçmeli ders olarak Kürtçe eğitim almak isteyen öğrencilerin sınıf açılması için en az 10 kişi olma şartı hangi bilimsel ve pedagojik gerekçelere dayanmaktadır? Daha az öğrenciyle de sınıf açılması için bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?

7.Anadilinde eğitim hakkının önündeki idari engellerin kaldırılması için Bakanlığınızca bir çalışma yapılmakta mıdır? Öğrencilerin ve velilerin bilgilendirilmesi, eğitim materyallerinin sağlanması ve öğretmen atamalarının artırılması yönünde herhangi bir planınız var mıdır?

8.Anadilinde eğitim almak isteyen öğrencilerin ve ailelerinin ayrımcılığa ve sosyal dışlanmaya uğramaması için Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır? Eğitim hakkını güvence altına almak adına hangi adımlar atılacaktır?